Technische vragen

Van : GroenLinks/PvdA (Redouan Allaoui/Ahmed El Haddaoui)
Datum vraag : 18 september 2024
Onderwerp : Fenomeenanalyse
Commissiegriffier : Jacoline Holdijk
Datum antwoord : 23 september 2024

Vragen:

1. Het onderzoek heeft gebruik gemaakt van open bronnen zoals websites, social media, literatuur en media. Hoe wordt de betrouwbaarheid en objectiviteit van deze bronnen gewaarborgd, vooral gezien het feit dat extremistische groepen vaak gebruikmaken van anonieme of moeilijk te verifiëren online platformen?
2. Het veldonderzoek maakt gebruik van semigestructureerde interviews met professionals in de lokale zorg-en veiligheidsketen. In hoeverre kunnen de bevindingen van deze interviews als representatief worden beschouwd voor de bredere gemeenschap in Gouda en waarom is hiervoor gekozen?
3. Waarom zijn maatschappelijke organisaties in Gouda niet gesproken?
4. Het rapport geeft aan dat geen gemeenschapsleiders of individuen buiten het professionele netwerk van de gemeente zijn geïnterviewd. Waarom niet?
5. In de raadsmemo staat dat alles binnen de democratische grenzen valt in de gemeente Gouda. Wel zijn er extremistische narratieven gevonden en een verharding bij demonstatietechnieken. Wat wordt hiermee bedoeld? Zijn extremistische narratieven van dezelfde orde als verharde demonstratietechnieken die binnen de democratische grenzen passen?

Het rapport geeft aan dat sommige professionals binnen Gouda onvoldoende handelingsbekwaamheid hebben om signalen van extremisme, met name binnen het anti-institutionele extremisme, te herkennen.

6. Is er voldoende zicht op alle vormen van extremisme?
7. Wat wordt gedaan om de handelingsbekwaamheid te verbeteren?
8. Hoe worden professionals beter toegerust om signalen tijdig op te vangen?

Ten minste een derde van de respondenten geeft aan nauwelijks tot geen scholing in de thema's radicalisering, extremisme en polarisatie te hebben gehad. Alle respondenten geven aan bereidwillig te zijn aan scholing en training over en in de thema's deel te nemen. Er worden vanuit de gemeente Gouda trainingen aangeboden van het Rijks Opleidingsinstituut Radicalisering (ROR), maar vanwege het vrijwillige karakter is het soms lastig om voldoende aanmeldingen te krijgen.

9. Welke verklaring is er voor het feit dat er nauwelijks tot geen scholing wordt aangeboden?
10. Welke stappen onderneemt het college om de aanmelding voor de trainingen van het ROR tot ene succes te maken?
11. Zijn er mogelijkheden om dergelijke cursussen tot een verplichte scholing te maken in ieder geval voor degenen die hier in de praktijk (dagelijks) mee te maken hebben?

Tevens zijn zorgen en sentimenten uit de Goudse gemeenschap meegenomen in het onderzoek, mits deze zijn gemeld bij de regionale meldpunten van racisme en discriminatie en/of uit openbare bronnen af te leiden zijn.

12. Kunt u een overzicht geven van de gemelde zorgen en sentimenten en die ter beschikking van de raadstellen?
13. Heeft het onderzoek naar stickers in de openbare ruimte ook betrekking gehad op alles wat via ‘Slim Melden’ app binnenkomt?
14. Het bureau heeft extremistische stickers gevonden in de openbare ruimte. Wat is hiermee gedaan?

Overzicht meldingen discriminatie en racisme gemeente Gouda 2023, afkomstig van Stichting inclusie en Discriminatiebestrijding. Dit overzicht is niet openbaar.

15. Zijn deze gegevens vertrouwelijk ter inzage voor raadsleden?

Het college is en blijft alert om diverse vormen van uitsluiting, racisme en stigmatisering binnen en buiten de gemeentelijke organisatie te voorkomen en te bestrijden.

16. Welke maatregelen neemt het college concreet om uitsluiting, racisme en stigmatisering binnen de gemeentelijke organisatie te voorkomen en te bestrijden?

Het rapport geeft aan dat er een gevoel heerst dat antisemitisme meer aandacht krijgt dan islamofobie.

17. Hoe worden meldingen en incidenten van islamofobie in Gouda vergeleken met andere vormen van discriminatie, zoals antisemitisme, gemonitord en geregistreerd?
18. Is er een specifiek programma of meldpunt voor mensen die te maken krijgen met islamofobische incidenten, en hoe effectief zijn deze?
19. Hoe wordt ervoor gezorgd dat er een evenwichtige aanpak is van alle vormen van discriminatie?

Stadsgesprekken worden gezien als een belangrijk middel om verbinding te versterken tussen groepen in Gouda.

20. Hoe wordt gegarandeerd dat deze gesprekken inclusief zijn en daadwerkelijk representatie zijn voor alle gemeenschappen, vooral degenen die zich ongehoord voelen?
21. Wordt in Gouda ook proactief naar minderheden gestapt?
22. Kunt u de planning aangeven wanneer er in welke wijk stadsgesprekken worden gehouden?

Het rapport benadrukt het belang van zicht op online ontwikkelingen rondom extremistische narratieven. In de memo wordt hier niet op ingegaan.

23. Is er op dit moment een Goudse aanpak om extremistische narratieve tijdig te signaleren?

Antwoorden:

1. Er wordt onderscheid gemaakt tussen primaire bronnen (sociale media, websites van extremistische organisaties e.d.) en secundaire/tertiaire bronnen (wetenschappelijke literatuur, rapporten, overheidsrapporten e.d). Primaire bronnen geven een beeld van het perspectief van het onderzoeksobject, waarbij objectiviteit of betrouwbaarheid niet wordt aangenomen. Hierbij wordt alleen duidelijk wat de groepen zelf openbaar maken. Het onderzoek beperkt zich inderdaad tot de *zichtbare uitingen* van de onderzoeksobjecten. Deze zichtbare uitingen zijn vindbaar door te werken met zoektermen die afkomstig zijn uit de narratieven. Niet-zichtbare uitingen vragen andersoortig onderzoek.

2. Ze geven enkel het perspectief weer van de mensen die geïnterviewd zijn. Dit is een keuze en beperking van het onderzoek. Een representatief beeld van de bredere gemeenschap vraagt ander en uitgebreider onderzoek.

3. Zie beantwoording van vraag 2.

4. Zie beantwoording van vraag 2.

5. Nee, dat is niet hetzelfde. Wat betreft handelingen houden groepen zich aan democratische normen. Bij enkele groepen zijn wel extremistische narratieven gevonden. Dit gaat niet over handelen, maar over denken. Het gaat bijvoorbeeld om verheerlijken van geweld.

6. Deze rapportage is een momentopname met twee beperkingen: ten eerste wat de gemeente gelet op haar rol wettelijk mag onderzoeken; ten tweede in de scope van het onderzoek. Nederland wordt sinds enkele jaren geconfronteerd met de groei van extremisme. Dit vraagt om een continu antwoord, waarin gemeenten een rol hebben, maar ook inlichtingen- en opsporingsdiensten.

7. Om de handelingsbekwaamheid te vergroten worden trainingen aangeboden aan professionals, met een focus op het herkennen van extremisme en de bijbehorende fenomenen. Daarnaast gaan we bestaande netwerken uitbreiden om een beter zicht te krijgen op ontwikkelingen in de stad.

8. Professionals worden beter toegerust door middel van trainingen over de specifieke kenmerken van extremisme en radicalisering. Dit gaat in samenwerking met het Rijks Opleidingsinstituut Tegengaan Radicalisering (ROR). Daarnaast vergroten wij de zichtbaarheid van de adviseurs, onder andere door het inrichten van een meldpunt op de site van de gemeente.

9. Dat is onjuist, er worden trainingen aangeboden. Dit jaar zijn er reeds 8 cursussen gehouden met ongeveer 80 in- en externe deelnemers. In de rest van het jaar worden er nog 4 cursussen gegeven.

10. Deelname aan de ROR-trainingen wordt vergroot door actief te werven onder relevante professionals en duidelijk te maken hoe belangrijk deze trainingen zijn.

11. Er wordt nagegaan of dergelijke cursussen verplicht kunnen of moeten worden.

12. Een overzicht is terug te vinden op de website van Stichting iDb, de uitvoerende partner van de gemeente Gouda bij het signaleren en bestrijden van discriminatie (www.iDB.nl). Individuele casussen hiervan zijn vanwege de privacy niet in te zien.

13. Ja

14. De extremistische stickers die zijn gevonden, zijn gerapporteerd aan en verwijderd door de gemeente.

15. De discriminatiemeldingen van 2023 zijn inzichtelijk gemaakt in de Monitor Discriminatie Haaglanden en Hollands Midden 2023, die openbaar toegankelijk is via de website van Stichting iDb.

16. Deze maatregelen staan beschreven in de door uw raad vastgestelde Lokale Inclusie en Diversiteit Agenda 2024-2025, onder 'Interne organisatie': "De gemeente Gouda heeft als doel een diverse en inclusieve organisatie te zijn. Dit streven omvat het tonen van inclusief leiderschap, het samenstellen van een divers personeelsbestand en het creëren van een inclusief werkklimaat waarin medewerkers met diverse achtergronden zich uitgenodigd voelen om te werken en te blijven werken. In de komende periode van 2024-2025 blijft Diversiteit & Inclusie (D&I) een centraal aandachtspunt, waarbij de focus ligt op bewustwording, gedrag, vaardigheden en uiteindelijk volledige integratie in de bedrijfscultuur.(…) Om deze doelen te bereiken, zal er extra nadruk worden gelegd op bewustwordingstrainingen binnen de organisatie. Verdere trainingen zullen zich richten op het ontwikkelen van inclusief gedrag en de benodigde vaardigheden voor een inclusieve werkomgeving. Ook wordt digitale toegankelijkheid meegenomen als criterium bij de aanschaf van nieuwe webapplicaties, waaronder het nieuwe intranet voor medewerkers van de gemeente Gouda."

17. De anti-discriminatievoorziening (ADV) van de gemeente Gouda (en de regio Haaglanden en Hollands Midden) wordt uitgevoerd door stichting iDb. Deze onafhankelijke partij registreert en monitort meldingen van discriminatie in Gouda. Hierbij wordt in de registratie van de meldingen onderscheid gemaakt tussen verschillende discriminatiegronden, waaronder discriminatie op grond van godsdienst. De aantallen van deze meldingen zijn terug te vinden in de

jaarlijkse Monitor Discriminatie. Islamofobie wordt niet als aparte discriminatiegrond geregistreerd.

18. In Gouda is er momenteel geen specifiek programma of meldpunt voor mensen die te maken krijgen met islamofobische incidenten. Als er melding wordt gemaakt bij stichting iDb wordt de melder verder geholpen. Ook wordt in het preventieve programma ter voorkoming van discriminatie door stichting iDb en andere ketenpartners van de gemeente Gouda breed aandacht besteed aan de verschillende vormen van discriminatie, bijvoorbeeld in gastlessen op scholen en in de Stadsgesprekken.

19. De gemeente Gouda streeft ernaar om alle vormen van discriminatie, ongeacht de grondslag, op een evenwichtige manier aan te pakken. Dit komt tot uiting in preventieve programma's zoals gastlessen op scholen, trainingen en publieke dialogen zoals Stadsgesprekken. Het uitgangspunt is een inclusieve aanpak, waarbij breed aandacht wordt besteed aan alle vormen van discriminatie, om zo een evenwichtige benadering te waarborgen.

20. De vorige Stadsgesprekken zijn begeleid door professionals die zijn getraind in het inclusief organiseren van gesprekken, in combinatie met een nauwe betrokkenheid van verschillende lokale organisaties zoals Stichting 21 Maart, Kernkracht en GoudaBruist. In de voorbereidingen en uitvoering van de gesprekken is veel aandacht en zorg besteed aan inclusie en representatie van een zo divers mogelijke groep deelnemers.

21. Ja. Vanuit de gemeente Gouda zijn er diverse contacten met inwoners en lokale organisaties, onder andere voor de netwerken Platform Gouda Inclusief en Bondgenoten, waarin ook specifiek wordt gekeken naar representatie van diverse (minderheids)groepen in Gouda. Er wordt bekeken hoe deze netwerken nog verder kunnen worden uitgebreid en verdiept. Dit gebeurt ook door het direct benaderen van contactpersonen binnen verschillende Goudse gemeenschappen.

22. Nee. In 2023 en 2024 zijn onder begeleiding van GoudaBruist al verschillende wijkgesprekken georganiseerd onder de naam ‘Stroopwafel Gesprekken’. Deze gesprekken werden op eigen initiatief van bewoners georganiseerd in groepen van 6-8 personen. Momenteel wordt gekeken naar hoe deze wijkgesprekken verder uitgebreid kunnen worden. Er is nog geen planning bekend. Op 14 oktober 2024 organiseert Gouda Bruist in het Nelson Mandela Centrum samen met professionele trainers in Diversiteit en Inclusie de Masterclass: Vele ‘Talen’ in de Buurt, die gaat over verschillende leefwerelden en vooroordelen. Deze Masterclass is ontwikkeld voor de gangmakers van het Lief&Leedstraten project, en staat ook open voor andere deelnemers die geïnteresseerd zijn in het verbeteren van de onderlinge contacten in de wijk.

23. Naast het vergroten van onze zichtbaarheid en het versterken van het signaleringsnetwerk in Gouda, is er op dit moment nog geen specifieke aanpak voor *online* extremistische narratieven. Er wordt echter aan gewerkt om dit op te zetten.
